



Ochrona przyrody w Parkach krajobrazowych Województwa Śląskiego

Edukacja kształtuje świadomość

Parki krajobrazowe w Polsce utworzono w celu ochrony wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz krajobrazowych tych obszarów, a także dla ich zachowania w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zachowanie owych istotnych aspektów jest możliwe głównie przez kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Edukacja kształtuje świadomość, jeśli chodzi o kwestie środowiska oraz etykę, wartości i postawy, umiejętności i zachowania potrzebne do zrównoważonego rozwoju. Dlatego też Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego (ZPKWŚ) w ramach swoich zadań, w celu wdrażania zasad edukacji ekologicznej, wykonuje między innymi następujące działania: zapewnia osobom w każdym wieku dostęp do wiedzy na temat przyrody, środowiska i zrównoważonego rozwoju; wprowadza koncepcje dotyczące środowiska i rozwoju, w tym programy dotyczące ekologii oraz projekty zajmujące się przyczynami poważnych problemów, do wszystkich programów edukacyjnych; włącza uczniów w lokalne i regionalne działania oraz akcje dotyczące oddziaływania środowiska na zdrowie, w tym na temat zdrowej żywności oraz

wplywu zanieczyszczeń powietrza na środowisko i zdrowie ludzi.

Edukacja ekologiczna (element edukacji środowiskowej) to koncepcja kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego, zgodnie z hasłem: „Myśleć globalnie – działać lokalnie”. Edukacja ekologiczna definiowana jest także jako psychologiczno-pedagogiczny proces oddziaływania na człowieka w celu kształtowania jego świadomości ekologicznej (Dobrzańska B., Dobrzański G., Kielczewski D., „Ochrona środowiska przyrodniczego”, Warszawa 2008).

Zespół Parków Krajobrazowych realizuje programy skierowane bezpośrednio do uczniów oraz wspierające szkoły i nauczycieli we wdrażaniu edukacji ekologicznej w środowisku szkolnym. Główne cele działalności edukacyjnej ZPKWŚ to:

- kreowanie postawy człowieka odpowiedzialnego za przyrodę, świadomego faktu, że każde jego działanie ma wielokierunkowy wpływ na środowisko;
- budzenie szacunku wobec dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego;
- upowszechnianie wiedzy o konieczności zachowania i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrody;
- propagowanie wiedzy o ZPKWŚ;
- zapoznanie z formami ochrony przyrody, istniejącymi w województwie, ze szczególnym uwzględnieniem roli parków krajobrazowych;
- promowanie zdrowego stylu życia.

Edukacja ekologiczna ZPKWŚ prowadzona jest w oparciu o sieć ośrodków edukacyjnych, gdzie każdy posiada swoją specyfikę:

- Ośrodek Edukacyjny im. J. Rogera w Rudach – rozwój zrównoważony w gospodarce Cystersów;
- Ośrodek Edukacyjny w Będzinie – przyroda terenów zurbanizowanych;
- Ośrodek Edukacyjny w Żywcu – przyroda terenów górskich;
- Ośrodek Edukacyjno-Naukowy w Smoleniu – współistnienie dziedzictwa kulturowego i przyrody;
- Ośrodek Edukacyjny w Kalinie – obszary wodno-błotne oraz terenowe ścieżki dydaktyczno-przyrodnicze.

Zadaniem ośrodków jest realizacja działalności edukacyjnej, zgodnie z procedurami obowiązującymi w Zespole.

W ramach edukacji ekologicznej realizowane są bezpłatne formy edukacji: konkursy (lokalne, wojewódzkie, ogólnopolskie) o tematyce



Ekspozycja przyrodnicza w Ośrodku Edukacyjno-Naukowym ZPKWŚ w Smoleniu